

Titel: Patrioten eller den gode Borger. Efter Begiering oversat af P.T.W [Peder Topp Wandal]

Citation: "Patrioten eller den gode Borger. Efter Begiering oversat af P.T.W [Peder Topp Wandal]", i *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14*, ? Kanneworff, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_014-shoot-workid1_014_001b.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Patrioten eller den gode Borger.

**Virtus, repulsæ nescia sordidæ, Intaminatis
fulget honoribus,**

**Nec sumit, aut ponit secures Arbitrio popularis
auræ.**

HORAT.

Efter Begiering oversat af

P. T. W.

Kjøbenhavn, 1771.

Trykt paa Kannevorffs Bekostning, og sælges hos ham i Silkegaden No. 66.

2
3

til

Justitarius

og de øvrige

Assessores

Udi

Kjøbenhavns Hof- og Stads-Ret.

4
5

Det, som alene sigter til at sette Sandhed og Dyd udi et klarere Lys, kan med rette helliges Dem. Mænd som saa vigtig en Deel af Stadens Vel er betroet.

Jeg overleverer Dem derfor med største Høiagtelse og et Hierte aldeles

6

frie for Hyklerie denne Afbildning paa en sand Patriot og god Borger, som jeg til Trykken har befordret; Jeg er lykkelig om Tankerne behage, i det mindste troer jeg ikke at de skulde mishage Dem. Jeg er

De

Høiædle og Velbaarne Høiædle og Velbyrdige Herrers underdanige Tiener A. Kannevorff.

7

Jeg vil skildre den ærværdige Mand, som fortjener det høieste Navn, en Dødelig kan bære. Et Navn, som er i Stand til at ophøie en Konges Ære, og at adle den Viises Priis, Patrioten eller den gode Borger.

Du o guddommelige Dyd, og du uskat- terlige Frihed, besiele min Indbildnings-Kraft med en himmelsk Ild. Føer mig selv paa den Bane, hvilken denne Dydige betræder til Menneskelighedens Ære. Lad mig efterfølge

hans roesværdige Tilbøieligheder, og alle hans høie Følelser fra hans første Ungdom af, indtil det

8

Øieblik, da han omvexler sit møisommelige men ærefulde Liv med en Evighed, som skal belønne hans, her maaskee upaaskiønnede og uprisede, maaskee forfulgte Dyd, med uendelige Lyksaligheder.

I Vuggen allerede have den velsignende Fader, og den Himlen takkende Moder helliget ham Fædrenelandet. "Vær os hilset allerkiere Gave af Himlen, som har givet dig os til den sødeste Glæde, og til den dyreste Omhu. Dig skulle vi berede til en værdig Jordens, Statens, og Himlens Borger. Dette skal være vor fornørmste Bestræbelse. Vær helliget Himlen og Fædrenelandet. Dertil sige den Almægtige selv sit naadige Bliv!"

Med den ømmeste Omhu er hans endnu unge Hierte bleven dannet til denne høie Bestemmelse. Ærbødig Lydighed imod hans Forældre, var den første Dyd de indprentede ham. I det for andre Bevæggrunde endnu alt for svage Gemyt gjorde de denne til Grunden for alle

9

de andre, og troede, at denne skulle være en Borgers første Dyd, vel at adlyde. De vidste, at den aldrig adlyder Lovene, som ikke er bleven vant til, hellig at iagttage sine Forældres Befalinger.

Ved deres Exempler og ved deres Viise Lærdomme blev han tidlig anført til Beskedenhed, til Maadelighed, til Fromhed og til alle andre Dyder, hvilke udgjøre ligesaavel det retskafne Menneske, som den gode Borger. I Særdeleshed blev ham indprentet en levende Overbeviisning om den Lighed, der hersker imellem de høieste og de nedrigste Mennesker. Derved blev i hans Siel opvakt en høi Stolthed, som opløftede ham til de høieste af hans Medborgere; og en endnu højere Ydmyghed, som gjorde de sidste af samme ligesaa store i hans Øine som de første, og ligesaa betydelige fom ham selv. Han ansaae sig derved hverken for stor til at adlyde, ei heller for liden til at befale.

10

Af denne rene Kilde og af hans ypperlige Hierte flød den Billighed, som besielede alle Hans Tilbøieligheder. Langt fra at tillade sig, at gjøre sig selv til Middelpunkten for alle sine Gierninger, blev han tidlig vant til, at finde en ligesaa sød Fornøielse i andres Lyksalighed, som i sin egen. Han var som Barn aldrig gladere, end naar der hendtes en af hans Legebrødre noget fornøieligt; og aldrig stoltere end naar han havde været et Middel dertil.

Disse høimodige Tanker udviklede og befæstede sig hos ham i de fyrige Ungdoms Aar. Han brændte allerede af en ædel Begierlighed, at anvende samme til Fædrenelandets Vel. Han foragtede de Vellyster og de Fornøielser, som kunde afholde ham fra hans høie Bestemmelse. Han udvalgte sig ædlere og for samme værdigere Beskæftigelser. Med en utrættelig Flid og med en umættelig Lærebegierlighed opofrede han de smukkeste af sine Dage paa de Kundskaber, som kunne adle hans Hierte og gjøre hans Aand duelig til at tiene Verden og Fædrenelandet.

11

Han ansaae Uvidenhed som Kilden til alt Ont, og Foragt for Videnskaberne som et Kiendetegn paa den nederdrægtigste Aand.

I de Viises Skole lærte han af den forundringsværdige Storhed og Ypperlighed i Verdens Bygning, at erkiende og ære Skaberens Viisdom og Godhed; at forvare sig imod alle de Tillokkelser af den falske Ære, Rigdomme og den bedragelige Statskonst, som omringer ham; at udvikle den Sæd og de Grundsætninger af Dyd og af Retfærdighed, som ligge i hans ædle Hierte, og at bringe dem til de skiønneste Blomster, som i den mandige Alder skulle bringe de ypperligste Frugter.

Med et opmerksomt Øie igiennemvandrede Han de gamle og nye Folks Historier. I dem forskede han efter Exempler paa Dyder og Laster, og efter Aarsagerne til Staternes Opkomst og Aftagelse. Saaledes forhvervede han sig en Erfarenhed, som overgik hans Alder, og var ligesom en gammel Mand i hans unge Aar.

12

I Folkenes Lovbøger, og i de Lovkyndiges og Statsmændenes Skrifter søger han de Grundsætninger og de Midler, som ere de beqvemteste til at frembringe og til at befæste Fædrenelandets indvortes Rolighed, Borgernes Flor og Velstand, og sammes udvortes Sikkerhed. Med den yderste Omhyggelighed forskede han efter alt det, som kan gjøre Handelen, Haandverkerne, Konsterne, Videnskaberne og Agerdyrkingen blomstrende, Borgerne dydige, Familierne lykkelige, og Staten fuldkommen.

Med ikke ringere Flid udforskede og overveiede han Statens Hændelser, de Forandringer den havde udtaget,

dens Borgeres Sæder og Gemytsbeskaffenhed, dens nærværende indvortes Omstændigheder, og udvortes Forhold med Naboerne, dens Styrke og Svagheder, Fordele og Mangler.

Ved deslige en ædel Aand værdige Beskæftigelser vennede og bereedte han sig til de tunge og vigtige Arbejder, som Himmelen vilde

13

paalægge ham til Fædrenelanders beste. Derved lærte han at afpasse dets Vegt og størrelse, ikke at skye nogen Vanskeligheder og Forhindringer, og at gøre sig Ven af den Byrde, som ventede hans Skuldre.

Nu kommer den vigtige Tidspunkt, da han skal betræde sin glimrende Ærens og Dydens Bane. Med en beskeden Tillid begiver han sig paa en Stridsplads, hvor tusinde Farer omringe ham, hvor rusinde Dydens og Ærlighedens Fiender lure paa ham, og hvor utallige Tillokkelser søge at føre ham fra Retskaffenheds øode Stie paa Fordervelsens folkerige Vildveie.

Den falske Ære, som kiender ingen Love, smigrer her for ham med Værdigheder, som høit opløfte ham over alle hans Medborgere, og med et flygtig Folks Biefald, hvilket den foretaler ham som den høieste Lyksalighed. Hisset tilbyde sig ham Rigdomme, som love at gøre hans og hans Efterkommeres Lykke varig i mange Led. Den lurende Vellyst søger at be-

14

snære ham i hendes farlige Garn med hendes sødste Fornøielser. Overmagt og Rigdom og den hele Skare af de dem til Uretfærdighed solgte Tilhængere true ham med en Styrtning, Fald og bestandig Undertrykkelse; imidlertid hisset den lumske Avind og den nederdrægtige Bagtalelse i Stilhed smedde forgiftige Vaaben, med hvilke de søge at tilbringe hans Ære og hans gode Navn dødelige Hug. Alle disse og endnu andre hemmelige og offentlige Fiender bruge tusindfold Konster og Greb for at overrumple hans Uskyldighed og hans Dyd. Hans Egenkierlighed, hans Feil, ja endogsaa hans Oprigtighed og hans gode Hierte blive de Vaaden, hvormed hans Fiender meest søge at forfølge ham.

Iblant alle disse Farer viser han sig imidlertid som en Helt midt i en hidsig Trefning; som en Uforsagt imellem sine utallige Fiender, uforfærdet ved sin Dyd, og uovervundet ved Himmelens Beskyttelse. Hans ædle Siel, som ikke tiender anden Ære, end den som udsprin-

15

ger af Dyden og af Retskaffenheden, er ligesaa følesløs ved Værdigheder og Biefald, der ikkun vilde vanære ham, naar han skulle faae dem ved nederdrægtige Midler, som ved ilde forhvervede Skatte og ved Vellyster, hvis Sødheder hans Fædrenelandet helligede Livs høie Forretninger langt overgaae i sand Fornøielse. Alle Redelighedens og Dydens Fienders sammensvorne Magt formaaer ikke at bevæge hans store Hierte.

I alle sine Handlinger følger han intet uden Himmelens Biefald, Menneskenes Lyksalighed, og den Fornøielse, som Dydens Udøvelst i saa stor Overflødighed giver den Dydige, og som Verdens Uretfærdighed ikke formaaer at berøve Ham.

Hans Øine ere stedse heftede paa Retfærdighedens og Viisdommens hellige Grundlove. Han har en Afskye for enhver Følelse, som strider imod dem. Tillige med disse Himmelens evige Love er Statens almindelige Beste Middel-

16

punkten for alle hans Handlinger og Anslag. Han tiender intet Vel og ingen Fordeel, som kunne adskilles derfra. Han er alt for meget overbeviist om, at naar det gaaer det Hele vel, der da maae ogsaa gaae enhver Deel vel. Han vilde agte sig ulyksalig, naar han, for at faae endogsaa den største Fordeel, skulle tilføie sin Næste Uret, eller sette Fædrenelandets Vel tilside. Det største Gode vilde da lade af at være et Gode for ham.

Ligesom han har betraad Ærens første Trin med Uskyldighed, og dertil ikke brugt andre Konster, end at vise sig værdig til samme, saa foragter han alle uværdige Veie, som List og Ærgierrighed have opfundet for at ophøie sig. Den smigrende bedragelige Smilen, hvormed en falsk Demagog setter de smaae Siele uden for sig selv og binder dem, den nedrige Stolthed, med hvilken en mægtig Tvangsherre forskrekker de svage Clienter, synes ham stedse at være uværdige for ham; og de Rigdomme, en uretfærdig Orgetorix uddeler iblant de slemme

17

og samvittighedløse Borgere, dem lader han heller flyde i milde Strømme til de Trængendes og Elendiges Beste. Han holdt sig det for en Vanære, at være en Hykler for Folket, og en Hykler for de Store. Han holder

sig det for en Roes at forkiene den Dadel, som Qviriternes Taler saa skinbarlig forekastede den værdige Lovkyndige Servius Sulpicius (*). Han anseer saadan Irettesættelse som den skiønneste Lovtale over hans Opførsel. En Slave, der er mægtig at tænke, ligesom Servius Sulpicius, er i hans Øine større, end en Cicero, som udover alle sin listige Broders Lærdomme (**).

(*) "Jeg har ofte sagt dig det, o Servius (siger Cicero til denne ypperlige Romer) du forstaaer ikke at søge om Consulatet; og ved det du stedse med det standhaftigste og mandigste Mod har giort og talet, har jeg ofte erindret dig, jeg finder dig meer som en retskaffen Senator, end en klog Medbeiler til Consulatet." Cic. pro Muræna.

(**) Den Romerske Talers Broder har tilskrevet denne en meget merkværdig Afhandling om Ansøgning

18

Ligesom for sig selv, saaledes tænker han ogsaa i Henseende til andre. At være en Uværdig behjælpelig til en Befordring, holder han for en Forbrydelse, for en virkelig Utroskab imod Staten. At ophøie sine Paarørende, uden at see paa deres Dygtighed, til Æres Poster og Betjeninge som tilkom Værdigere, eller at befordre sine Clienter for at betale deres Tjenester, eller for at gjøre dem til Redskaber for sine Hensigter, er hos ham en ligesaa stor Forseelse, som at bestiele den offentlige Kasse og som Forræderie imod den høie Øvrighed.

Ligesaa lidet som den blindende Ærgierrighed, ligesaa lidet har og den nedrige Uretfærdighed besmittet hans ædle Hierte. Han seer

om Consulatet, de petitione Confulatus. Denne indeholder en udførlig Beskrivelse over de Rom paa den Tid beherskende Fordervelser, over de Konster, med hvilke Ærgierrighed har ført sig samme til Nytte, og maaskee over alle de Kneb, af hvilke man kun betiener sig i Republicver, som neppe fortiene at settes i Ligning med de fletteste Municipalstæder i den Romerske Stat.

19

sig paa Domstolen i en Carakteer, som kommer Ham til at skielve. I Guds Sted at være Uskyldigheds Forsvarer, Lasters Hevner, Dydens Belønner, Faderløses Fader og Enkers Beskytter, er i hans Tanker den tungeste Pligt, som kan paalegges et Menneske. Borgerens Ære, hans Gods, hans Rolighed, ere ham betroede Helligdomme, hvilke han ei betragter anderledes end med en ærbødig Gysen. Han behandler dem med den største Varsomhed, og med den ømmeste Omhygelighed, han kan. Han forjager af sit Hierte alle Fordomme, som kunne overfalde hans Samvittighed, og alle Sindslidelser, som kunne forblinde hans Sandser. Da forsvinde den Stores Magt, Anseelse og Fortjenester for den nedrigste og ringeste af hans Medborgeres Rettigheder; og hans arrigste Fiendes gode Sag vinder Seier over hans Ømhed for hans fortroligste Ven.

I hans Ungdom har han med en roesværdig Nysgierrighed efterforsket alt det, som kan gjøre Mennesker lykkelige og Stater blom-

20

strende. Nu er han utrættelig i at anvende sine Kundskaber til Fædrenelandets Beste. Han kiender den Indflydelse Videnskaberne have i Livets Lyksalighed. Han er uendelig langt fra Ostergothens Barbarie, som agter alle Fordele alene efter Procenter, og som tillader den sig fornedrende Lærde Adgang alene fordi han lader sig bruge til et foragtelig Redskab for hans Sindslidelser og hans Egennytte. Saadan en uægte Lærd, af hvilke der desverre findes alt for mange, anseer han som en uheldig Frafalden af Viisdoms Skole, som uværdig det Navn af en Lærd, som en falden Engel. Den sande Lærdom derimod ærer han som en kostbar Himmelens Gave, som en Kilde til utænkelige Lyksaligheder, og som et Middel til at gjøre alle menneskelige Konster, Handteringe og Stænder fuldkomnere. Derfor holder han sig det for en Ære, at være sammes Beskiermer og Forsvarer, og troer, at han aldrig gjør Fædrenelandet virkeligere Tienester, end naar han hjælper noget til dens Befordring. Han beklager med en udsigelig Veemodighed de Staters

21

Skiebne, hvor den er forjaget, undertrykket og foragtet. Han kiender intet ubedrageligere Kiendetegn paa Barbarie, og det almindelige Væsens Aftagelse. (*)

(*) Tilstanden i et Land, hvor Lærdommen er i slet Anseelse, og de Følelser, den skal opvekke, ere Livagtigen beskrevet af den berømte Bafelske Lovkyndige Hr. Johann Rudolph Iselin i hans Tiltrædelses Tale. Dette Sted er alt for smukt og alt for Mærkværdigt, at man ikke skulle haabe, at gjøre sig fortient af alle de Elskere, som ikke forstaae det Latinske Sprog, ved en Oversættelse deraf, hvor svag den end bliver, og endskiønt den langt fra ikke kommer Originalen nær. Her er den: "Førend jeg tiltraadde

min Plads, søgte jeg at udforske det Land, jeg i Fremtiden skulle beboe. Jeg søgte, at gjøre mig bekiendt med

dets Indvaanere, Sæder og Love, og at danne mig et Udkast til min Opførsel for Fremtiden. Dømmer, høianseelige Tilhørere, hvor forundret jeg maae være bleven da jeg saae vore Høresale næsten øde, de smukke Videnskaber selv foragtede hos vore Medborgere, og næsten ingen Kundskab i Anseelse! Da jeg mærkede, at end ikke de, hvilke vor Stats-Roer var betroet, oplivede og opmuntrede Lærdom enten ved Ære eller ved Belønning. Da jeg endelig lærte af den

22

Han er ligesaadan sindet imod Konster, Haandverker, Handteringer, og imod Handelen. Han ærer dem som Hovedkilder til den offentlige

daglige Erfarenhed, at intet var mere æret hos os end Rigdom; og at ingen Konst tildrog sig vore Medborgeres Opmærksomhed, uden alene den, som har den nedrige og umættelige Tørst efter Guld til Formaal.

Nødvendig Penge er, dem maae I først forhverve O Borgere! Thi Dyd for Penge vige maae. Forestiller Eder, høianseelige Tilhørere, med hvilket nedslaaet Gemyt jeg paatager mig den tilbudne Byrde. Jeg tilstaaer reent ud, jeg vilde mistvivle om Udfaldet af al min Møie, dersom jeg ikke havde alt mit Haab og al min Fortrolighed til Eder, høistagtbare Mænd! formedelst Eders berømte Lærdom og Fortienester. Altsaa beder jeg Eder saa indstændig, som jeg paa nogen Maade kan, jeg besværges Eder ved alt det, der er Eder, som alle Dydige kierest, ved Statens, ja endogsaa ved den høie Skoles Vel, tillader ikke længer, at Videnskaberne blive saa meget foragtede og urettelig anseede. Forjager af Borgernes Gemytter de sørgelige Fordomme, som vanzire vor Stat. Streber paa det eftertrykkeligste efter igjen at oprette vor høie Skoles Ære og Glands. Viser at den Republiqve ikke kan bestaae, af hvilken de smukke Videnskaber og Lærdommen ere forjagede.

23

Velstand og til Vinskibelighed, der aldrig nok kan berømmes, da de hindre Lediggang, som Oprindelsen til alt Ont. Alt hvad der kan forbedre dem, er, som er høistskatterligt Middel til Skatens blomstrende Velstand, et Formaal for hans ømmeste Omhu og Bevaagenhed.

Men for alting finder han Agerdyrkingen værdig til sin særdeles Yndest og Agt. Den Stand som haver hermed at bestille, og af de fleste foragtes og undertrykkes, er i hans uforblindede Øine det menneskelige Selskabs og Statens Grundvold. Han troer altsaa, at Regenten aldrig kierlig nok kan sørge for dens Vel, Benaading og Opmuntring.

Da det almindelige Væsens Fuldkommenhed og Lyksalighed har sit Udspring af disse forenede Stænders Velstand og rigtige Forholdelse, saa gaaer af hans Omhu derud paa, at forbedre enhver især af dem saa meget mueligt er, og imellem alle at vedligeholde den Ligevægt, som udfordres til Fædrenelandets Vel. Han

24

Holder det for en Dumhed og for en Forbrydelse imod Staten, at benaade den ene med at, sette den anden tilbage.

Selv Dydig er Han overbeviist, at Dyd og gode Sæder ere uforbigængelige til Fædrenelandets Lyksalighed. Han føler den lyksalige Orden, Dyden virker i hans Hierte og i hans Aand, hvorledes kunde det være skjulk for ham, hvilken høi og beundringsværdig Harmonie, og hvilken høistlyksalig Rolighed der maae foraarsages i Staten ved Borgernes. Den daglige Erfarenhed lærer ham, hvor meget Sindslidelserne, Lasterne og Forbrydelserne forvirrer Menneskenes Gemytter, og Statens Forfatning, hvorledes Elendighed, Uenighed, Tvedragt og en Uendelig Række af de afskyeligste Ulykker flyde af denne urene Kilde, og fornødre Jorden til en Skueplads for al Vedersiygelighed og alle Misgierninger. Derfor er alt det, som kan have nogen Indflydelse paa Sæderne, ham overmaade vigtigt. Her anseer han intet for ligegyldigt og intet for ringe. Med et Heltemod

25

forfølger han Pragt, Vellyst, Kielenskab, Overdaadighed, Havesyge, Ærgierighed og andre Fordærvsens Redskaber og Følger, og tænker stedse paa de kraftigste Midler, at plante de dem modsatte Dyder i Borgernes Hierter.

Han anseer Religionen som det fornemmeste af disse. Da den igjen opretter og udvikler det guddommelige Billede i Mennesket, da den bereder det til en lyksalig Evighed, saa danner den ogsaa ved de samme overnaturlige og guddommelige Kræfter den gode Borger og den nyttige Selskabets Medlem i det. Han ønsker altsaa intet saa inderlig, som at indprente den i alle Hierter, og at gjøre den virkende i alle Gemytter. Til den Ende arbejder han med utrettet Flid paa den imellem Staten og Kirken saa nødvendige Harmonie. Han veed at intet almindeligt Væsen kan være virkelig lykkelig, naar ikke en sand Gudfrygtighed blomstrer i Kirken; og at denne umuelig kan bestaae, naar den tilbørlige Orden ikke vedligeholdes derudi. Derfor er det

en af hans møjsommeligste og vig-

26

rigste Bekymringer, paa saadan Maade at handthæve de Rettigheder og den Ærbødighed som tilkommer Geistligheden, at Ærgierrighed, Herskesyge og Egennytte, som allerede saa ofte have bemægtiget sig Præsternes Hjerter, ikke skulle faae Overhaand, og forjage Christendommens og Religionens Aand af Kirken selv.

Med et uforsonligt Had imod Forfølgelsens og Ufordragelighedens Aand, har han stedse en kierlig Omhu for at plante Kierlighed, Enighed og Fred i Kirken. Til at bringe de Vildfarende paa rette Vei, kiender han ingen kraftigere Middel end Sagtmodighed, og har en Afskye for Tvang, Fængseler, Inquisitioner og Straf, som uværdige for Religionens Aand, der er Kierlighed selv. Han veed, at der i Kirken skal herske en christelig ligesom i Staten en borgerlig Frihed, og at Forskiellighed i Tænkemaaden hverken maae virke Splid i Gemytterne eller udslukke Kierligheden.

27

Den borgerlige Frihed, Statens Siel, som bestaaer i en almindelig Lighed imellem Borgerne i at nyde Lyksalighed, i at vedligeholde den Orden, som det almindelige Beste udfordrer, og helligen at iagttage de derhen sigtende Love, denne borgerlige Frihed holder han for den høieste Herlighed, hvilken han som Borger nyder, og for en ham betroet Helligdom, hvilken han skal forvare som sin Øiesteen. Han lader sig ikke forskrække hverken af en utæmmet Pøbel, som stræber efter Anarchie, og anseer Frekthed for Frihed, ei heller af de Mægtiges herskesyge Stolthed, som gribe efter Oligarchie. Med et sand Heltemod imodstaaer han begge som lige forfærdelige Fiender for Fædrenelandet. Fra det første Øieblik af, da han opofrede sig Statens Tieneste, har han forkyndet de Onde og Uretfærdige, eller meget mere deres Laster og deres fordervelige Hensigter, en evig Krig. At forlade denne ved en nedrig Forsoning med dens Fiender var for ham en Forbrydelse, som vilde besmitte hans ærefulde Levnet med uudslukelig Skam, og paa engang til intet

28

gjøre alle hans Dyder. Skulle han end altid ligge under; skulle end Ondskab, Uretfærdighed og Tyrannie ved deres ulyksalige Overmagt vinde Seier i enhver Kamp over hans Dyd og hans redelige Hensigter; saa skal han dog ikke blive træt af, at fortsætte saa berømmelig en Strid, og indtil det sidste Aandedræt at kiempe for den gode Sag.

Saaledes henlever han de møjsommelige Dage, som Himlen skienker ham. Han fortærer sine Kræfter til andres Tieneste. Bekymret alene for sine høie Pligter opofrer Han ikkun de Timer, han haver tilovers fra Staten, til den søde Rolighed og de hiertestyrkende Glæder. Og disse Glæder nyder han alene af at omgaaes med dydige og værdige Venner, af Viisdommens Lærdomme, af Digternes Skrifter, og af Religionens trøsterige Bøger.

Saaledes ere hans høie Forberedelser til et bedre Liv. Uden Frygt seer han Timen nærme sig, som skal forflytte hans ædle Siel derhen.

29

Uden Skielven venter han paa alle Forskrækkelsers Skræk, og fuld af hellig Tillid kaster han sig i den guddommelige Naades Skiød. I det Øieblik da han befries, omringes hans Dødsseng af triumpherende Engle, hvilke tilforn her paa Jorden som Patrioter og som dydige Borgere have gjort Folk lyksalige, frydefulde føre de den uskyldige Aand for alles Faders Throne, hvor han, som en troe Tiener skal faae overflødig Belønning for sin Dyd, og Betaling for sine Møisommeligheder.

30

31

32